

ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА КЮСТЕНДИЛ ЗА 2021 ГОДИНА

/Приета с Решение № 378/25.02.2021 г. на Общински съвет – Кюстендил/

I. ВЪВЕДЕНИЕ:

Настоящата Програма е разработена в изпълнение на чл.26а от Закона за народните читалища, съгласно представените предложения от председателите на Народните читалища в Община Кюстендил за дейността им през 2021 г.

Съгласно чл.2 от ЗНЧ, читалищата са юридически лица с нестопанска цел. Те са традиционни самоуправляващи се български културно – просветни институции в населените места.

Програмата има за цел утвърждаване на читалищата като стабилен фактор за развитие на културата в община Кюстендил. Те са изконни носители на българския дух и култура през вековете, носейки в себе си нематериалното културно наследство, традиции, образование, възпитание и благотворителност, които са в основата на тяхната дейност в полза на обществото. Тяхна задача е да откликват на нуждите на местното население, да участват активно в обществения живот и да бъдат притегателни културно-образователни и информационни центрове.

В малките населени места, читалищата са основни и единствени културни, образователни и социално-контактни центрове, в които хората могат да общуват, да дискутират проблемите, свързани с развитието на населеното място и на обществото ни като цяло. Те са и една добра неформална среда за провеждане на продължаващо образование чрез лекции, курсове, информационни събития и др. Това е място където успешно могат да се съгласуват и кооперират усилията на образователни, културни, социални институции. Читалищата са характерна българска институция с демократично начало и традиции в образованието през целия живот, които в съвременните условия се модернизират с помощта на новите технологии и обмен на модели и практики с други партньори и граждански формации и сдружения.

В община Кюстендил има 45 регистрирани читалища от общо 72 населени места. От тях 5 читалища не са пререгистрирани в законовия срок или е занемарена дейността им. Това са - „Златна долина”, с. Горно Уйно, „Димитър Благоев” с. Долна Градица и „Осоговски лъч 2009” с. Горна Брестница, НЧ „Стоян Лудев”, с. Скриняно и НЧ „Възраждане - 1925 ”, с. Богослов;

Дейността на читалищата е обезпечена с държавна и общинска субсидия. Средствата за читалищата се регулират и разпределят между тях от комисия, определена със заповед на Кмет на Община Кюстендил и Указания за дейността на комисиите извършващи разпределение на годишната държавна субсидия , от Министерството на културата влезли в сила на 22.01.2015 г., като средствата се предоставят на читалищата за самостоятелно управление, съгласно чл.23, ал.1 от ЗНЧ.

II. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ

Цел:

Утвърждаване на читалищата в Община Кюстендил като културно-просветни средища с активни културни, информационни, социални и граждански функции.

Приоритети:

1. Насърчаване и подкрепа на читалищата в Община Кюстендил за осъществяване на основните им дейности .

- Организиране и провеждане на фестивали и празници на територията на община Кюстендил.
- Участие в самостоятелни и съвместни проекти с община Кюстендил.
- Запазване и разпространение на българските традиции и обичаи, песни и танци.
- Чествания на бележити дати и годишнини, включени в Културния календар на община Кюстендил.
- Съхраняване и развитие на любителското художествено творчество и завоюваните позиции за работа с различни възрастови групи и привличане на млади хора, като важен фактор за насърчаване на социалната промяна.

2. Разширяване обхвата на дейността на читалищата в обществено значими сфери.

- Формиране на читалището като място за общуване и контакти, дарителски акции, културна и социална интеграция, включително и на хора в риск, неравностойно положение, етнически общности и др.
- Превръщане на читалището в общодостъпен център за библиотечно и информационно осигуряване чрез навлизане на информационните технологии.
- Укрепване на читалищната дейност в сътрудничество и партньорство с общината, с културните и образователните институции, с представители на бизнеса и НПО за реализиране на съвместни програми и проекти.

3. Развитие и поддържане на читалищната материално-техническа база:.

- Чрез кандидатстване и реализиране на самостоятелни и съвместни проекти с община Кюстендил.
- Чрез собствени приходи.

III. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

1. Културно-просветна дейност

Читалищата имат традиции в работата си с децата, младите хора и възрастните. Те ежегодно организират изяви по различни поводи, чествания, годишнини от местен и национален характер. За реализирането на инициативите се търси подкрепата на, училищните ръководства, детски градини и местни организации, с които се работи на добро ниво, давайки възможност до продължи разнообразяването на културния живот на община Кюстендил.

2. Библиотечна дейност.

Библиотечната дейност е една от основните функции на читалището. В библиотеките се събират, обработват, организират, съхраняват и предоставят за обществено ползване библиотечни и информационни услуги за населението. Те осигуряват свободен достъп за своите читатели, като библиотекарите работят и за привличане на нови читатели сред младите хора, за създаване на трайни навици за четене и получаване на знания и умения. В рамките на тези дейности с помощта на различни методи и форми на работа (уреждане на кътове с литература, срещи с ученици, литературни четения и др.), се създават условия за пълноценно използване на библиотечния фонд. С навлизането на информационните технологии компютрите са все по-необходими в ежедневната работа. Достъпът до информация, знания,

комуникация и учене през целия живот се налага в последно време с предоставянето на компютърни и интернет услуги.

Основните задачи и усилия са насочени към:

- утвърждаване на библиотеките като обществени, информационни и културни центрове, осигуряващи равен достъп за всички до многообразието на знания, идеи и мнения.

- превръщането на библиотеките в информационно образователни центрове за хората от различни възрасти;

- попълване и обогатяване на библиотечните фондове с нови и интересни заглавия от различни области на знанието;

3. Развитие на любителското художествено творчество

Важно място в културния живот заемат утвърдените културни традиции и обменът на културни продукти и идеи. Ежегодните културни прояви и традиционни празници спомагат за изява на постоянно действащите групи и индивидуални изпълнители, за приемствеността между поколенията и обмяна на добри практики, тъй като те са предназначени за всяка възрастова група и се проявяват във всички сфери на изкуството. В изграждането на художествената продукция и нейното осъществяване участват много любители на различните видове изкуства – деца, младежи и възрастни, които според своите предпочитания осмислят свободното си време и същевременно създават културен продукт, който се представя в градски, общински, регионални, национални и международни събития. Художествените изяви на сцената са важна част при формирането на културното пространство в обществото.

4. Работа по проекти

За да продължи да се развива културният живот в Общината, е необходимо координирано сътрудничество с културните институти и използване възможността за кандидатстване по различни програми с проекти за финансиране на дейностите им. С тяхна помощ читалищата ще допринесат за задоволяване на определени обществени потребности. Това е възможност за всяко едно читалище да реализира своя цел чрез осигуряване на алтернативно финансиране. Общината е партньор и винаги ще подпомага техните усилия в тази насока.

5. Дейности по програмата за 2021 г.

№: по ред	Дейности	Срок	Отговорник	Финансови средства
I.	Културни и образователни мероприятия			
1.	Активно участие в събитията по Културния календар на Община Кюстендил за 2021 г.	Културен календар на Община Кюстендил	Община Кюстендил	Община Кюстендил Културен календар Собствени средства
2.	Организиране на тематични събития, културно-просветни мероприятия, конкурси, изложби и	Културен календар	Община Кюстендил	Община Кюстендил Собствени средства

	други инициативи.			
3.	Организиране на концертни програми и изяви, свързани с традициите в съответните селища.	Културен календар	Община Кюстендил	Община Кюстендил Собствени средства
4.	Чествания на бележити дати и годишнини .	Културен календар	Читалища Община Кюстендил	Собствени приходи Община Кюстендил
II.	Художествена самодейност			
1.	Развитие и подпомагане на дейността на съществуващите самодейни групи и клубове.	Постоянен	Читалищата	Собствени средства
2.	Документиране и популяризиране на традициите и културните ценности в региона, чрез различните форми на любителското творчество и участия на престижни културни събития в Общината, региона, страната и чужбина.	Постоянен Покани за участие	Читалища	Собствени средства Спонсори Както и средства от общинския бюджет на дейности залегнали в Културния календар на общината.
3.	Запознаване на подрастващото поколение с местните традиции и празнично – обредния календар.	Постоянен	Читалищата	Собствени средства
4.	Съхраняване на фолклорните традиции с цел опазване на фолклора като част от националната ни култура	Постоянен	Читалища	Собствени средства
III	Краеведска дейност			
1.	Работа по опазване и обогатяване на съществуващите музейни сбирки и музейни колекции.	Постоянен	Читалища	Собствени средства
2.	Проучване, съхраняване и популяризиране на специфични за региона традиции и обичаи.	Постоянен	Читалища	Собствени средства
IV.	Повишаване на квалификацията			
1.	Участие в обучения, семинари, кръгли маси, работни срещи по проблемите на читалищата с цел повишаване компетенциите и развитие на читалищата.	Постоянен	Читалища Община Кюстендил Регионална библиотека РЕКИЦ - Читалища	Собствени средства проекти
V.	Библиотечна дейност			
1.	Уреждане и поддържане на читалищните библиотеки.	Постоянен	Читалищата	Собствени средства проект Глобални

				библиотеки
2.	Обогатяване на библиотечния фонд.	Постоянен	Читалищата	Собствени средства / проекти, дарения/
3.	Мероприятия – представяне на нови книги, литературни четения, изложбени кътове с книги за повишаване на читателския интерес и др.	Календарен план на читалището	Читалищата	Собствени средства
4.	Предоставяне на компютърни и интернет услуги за населението	Постоянен	Читалищата	Собствени средства
VI.	Поддръжка, ремонт на МТБ			
1.	Кандидатстване по проекти и програми с цел набавяне на финансови средства за подобряване на материално техническата база на читалищата	По програми	Читалищата	Собствени средства, Проекти
2.	Модернизиране на материалната база на читалищата – дооборудване на читалищата с компютри	По програми	Читалищата	Собствени средства, Проекти
VII.	Разработване и реализиране на проекти			
1.	Участие в проекти на Министерството на културата и Европейски програми	По програми	Читалищата	Собствени средства, Оперативни програми
VIII.	Популяризиране на дейността и партньорства			
1.	Популяризиране на образователни и културни прояви в местните медии.	Постоянен	Читалищата	Собствени средства
2.	Създаване на партньорства с други културни организации, клубове, училища и детски градини, НПО, медии, бизнес и др.	Постоянен	Читалищата	Собствени средства

6. Материално-техническа база

Материално-техническата база на читалищата включва сграден фонд (който е общинска собственост), оборудването и обзавеждането на библиотеки, салони, зали и други помещения. Основните задачи, по които ще се работи през 2021 г., са свързани с разработване на проекти съвместно с община Кюстендил по Европейски проекти за обновяване и поддържане на сградния фонд.

7. Финансиране

Обезпечаването на дейностите през 2021 г. ще се осъществява чрез финансиране от:

- **Държавна субсидия** - разпределена съгласно изискванията на ЗНЧ;
- **Общинско финансиране** – разпределена съгласно изискванията на ЗНЧ;/фестивали и празници от местно и национално значение, участие в проекти заедно и поотделно с община Кюстендил, международни срещи събори, годишнини на читалищата, както и бележити дати от нашата история залегнали в Културния календар на община Кюстендил./
- **Кандидатстване по Евро проекти и проекти към Министерството на културата.**
- **Други източници** (наеми на помещения, други наеми, членски внос, дарения и др.)

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Програмата за развитие на читалищната дейност в община Кюстендил за 2021 г. има отворен характер, което означава, че може да бъде допълвана и коригирана в зависимост от настъпилите промени и обстоятелства свързани с Covid - 19. Тя е реална и изпълнима, което ще доведе до желаните резултати. Програмата за развитие на читалищната дейност е разработена и изготвена на база внесени предложения на Председателите на народните читалища от община Кюстендил до Кмета на Общината за 2021 г. Тя визира най-общите положения, залегнали в плановете на отделните читалища.

Забележка: Плановете за 2021 година на Читалищата от Община Кюстендил са неразделна част от тази програма.